

BRA TRSTV 3

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 50/2009

na té faře zelené (všechno je tam tříděné)

Úvodník: Ekostimul	Tomáš Groll	2
Ester: Zlaté pravidlo moudrosti	Jaroslav F. Pechar	4
Na tý faře zelený:		
• Zezelenal mi sbor	Tomáš Groll	5
• Biblická ekoinspirace	Filip Čapek	7
• Anketa		8
• Ekoinspirace na webu		9
O čem se v Diakonii (ne)mluví: Stoletá nemoc	Petra Příkopová	10
e!BULVY		11
Uchu pro potěchu: mewwithoutYou	Tomáš Koutecký	12
Povídka: Koloděj	P. P. Payne	17
Ježíšovy tituly: Pán	Roman Mazur	18
Božský vtipy	TC&JJ	18
Šimon, Eliška & babyboom: Dopis třetí	Šimon	19
Křesťan musí být k moci kritický!; rozhovor	Olcha Richterová	20
Za dobrou náladu na Horňácko	Lenka Juřenová	22
Ježíš je normální; recenze	Honza Hrudka	24
Parno Crazst a Cimbali Band; recenze	Dora Plíšková	25
Střípky z kultury	Klára Schneiderová	25
Všimli jsme si	Lenka Juřenová	26

Autor obálky: Poldislař

EKOSTIMUL

Tomáš Groll

Světlem cloumá hospodářská krize, ekologická srdce však mohou jásat. Vlády totiž přijímají balíčky na záchranu ekonomiky. Kupříkladu Obama vlije do hospodářství 787 miliard dolarů a mezi nimi se najde i nevýznamná částka na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů. Německo přijalo tzv. šrotovné, které by mělo vést k ekologizaci vozového parku. Kdo nechá sešrotovat nejméně 7 let starý vůz a zakoupí si nový, dostane 2500 eur.

Český plán boje proti krizi proekologic-

ká opatření postrádá. Pracovní místa by však mohl vytvořit plán ministerstva životního prostředí, který nabízí 10 miliard korun na podporu zateplování domů, výměnu kotlů a oken, využívání obnovitelných zdrojů a další opatření. Program má být odstartován v dubnu letošního roku a na dotaci může dosáhnout skoro každý, takže třeba i naše sbory. Vyslyšíme tento ekostimul?

Jedním z ekostimulů je i toto číslo Bratrstva. Doufáme, že úspěšným. ■

"Nechte to rûst, jen to nech rûst..."

ZLATÉ PRAVIDLO MOUDROSTI

Jaroslav F. Pechar

Est 2,1- 8

Na scéně se nám tak objevují další postavy. V podhradí žije žid jménem Mordokaj. Byl přestěhován z Jeruzaléma králem Nebúkadnesarem. Historik by namítl, že i kdyby byl odvěčen jako novorozeně, tak by mu v tom případě bylo nějakých 130 let a ani jeho sestřenka Ester by tedy nemohla být úplně nejmladší... Jenže tady nejde o historii. Tady jde o útešný spis do dob jakéhokoliv pronásledování Božího lidu. Achašveroš, Mordokaj, Ester – to jsou typy postav, modely chování, podobně jako v Ježíšových podobestvích.

Jestliže v příběhu vystoupí Mordokaj, pak nám tu vystupuje typ zbožného moudrého žida. Takového, který dodržuje Hospodinova příkázání, i když musí žít tisíce kilometrů od Jeruzaléma, daleko od země svých otců. Který musí žít bez blízkosti chrámu a probíhajících bohoslužeb. Ale co hlavně – bez naděje, že se mu vůbec někdy v životě podaří chrám alespoň navštívit, protože slavný Hospodinův chrám v Jeruzalémě leží v troskách. Proto je Mordokaj odvěčenec z dob Nabukadnézarových válek – aby si nikdo nemohl namlouvat, že vlastně o své zemi a o chrámu nic neví a tak si snadno zvykl na život v Persii. Ne – Mordokaj viděl hořet chrám a Nabukadnézarovy žoldáky drancovat Jeruzalém. Chrám, který byl pro něj centrem a podstatou náboženského života, ten mu zničili před očima. A on se teď sám musí vypořádávat s tím, jak se má jako věrný Izraelita zachovat. Nemá kněze, nemůže se účastnit bohoslužeb. A v tomto pohledu jen těžko může mít naději pro budoucnost. Vždyť on to ví, že chrám už není.

Ví to všechno moc dobře a proto s pláčem sedává u řek babylónských – Eufratu a Tigridu. Svou cítaru zavěsil na topol. Jen v duchu si propěvuje chrámové písně a ve vzpomínkách se vrací do Jeruzaléma, tak, jak ho znal z dob jeho největší slávy – když ještě stál Šalamounův chrám

Aert de Gelder (1645-1727), Mordokaj a Ester

i palác. Se slzami v očích hází kamínky do vody a vzpomíná – no přečtete si žalm 137.

Neutěšují ho andělé, ani za ním nechodí proroci, aby mu zvěstovali Boží vůli. Jen ty duchovní písně, které spolu s ostatními zpíval v chrámu a to, co ze Zákona naučil ve škole. To mu zůstalo. Jen těžko má s sebou nějaký ten svitek s příběhy Abrahama Izáka, Jákoba či Josefa. A tak se podle svého nejlepšího svědomí snaží dávat Bohu, co je Boží a Achašverošovi, co je Achašverošovo. Poslouchá jeho zákony, nejsou-li v rozporu se zákony jeho lidu. Proto se nezdráhá poslat svoji sestřenku do paláce, proto třeba později oznámí plánovaný atentát na panovníka.

Takový je řád života Božího lidu. Řád života tichých v zemi, těch, kteří svoje smutky i radosti nevystavují na odív. Víc poslouchají, než mluví a jestliže mluví, pak jen tehdy, když opravdu mají co říci. Božím slovem byl stvořen svět a tak oni, stvoření obrazu Božímu, váží každé slovo, aby nebylo zbytečné a marné, ale naopak, aby i ono budovalo.

Tak žije Mordokaj a k tomu vychovával Ester. Nejprve poslouchej, pak přemýšlej a teprve nakonec mluv. Zlaté pravidlo moudrosti. ■

ZEZELENAL MI SBOR

Tomáš Groll

Na Vánoce jsem se vrátil domů. Po skoro dvou letech jsem se těšil, že se zajdu podívat do svého sboru. Už zdálky ale bylo patrné, že se něco změnilo. Kostel mě oslňoval... ale nebyl to kostel, byly to solární panely na jeho střeše. Páne jo. Před kostelem byl stojan na kola. Nevěděl jsem, že je u nás v kostele tolik cyklistů. A že i v zimě. Zato na parkovišti bylo pořád volné místo.

Hned při vstupu do kostela na místě, kde bývala nástěnka s informacemi z minulého tisíciletí, visela nová ekonástěnka – rady a tipy, aktuality.

A mně bylo jasné, že se za mé nepřítomnosti mnohé změnilo. Lidé se naštěstí nezměnili a někteří i zkrásněli. Potkal jsem spolukonfirmandku a ta mě uvedla do situace.

Así před rokem a půl byl na sborovém shromáždění projednáván plán zezelenání našeho sboru (posměšně označení naší mládeže). Nakonec po diskusi sbor přijal návrh dlouhodobého rozvoje šetrnějšího fungování sboru. Kurátor to tehdy prý řekl dobře. „Je nutné, aby opatření, které sbor přijme, vycházelo z přání a potřeb samotných členů sboru. Aby se s tím mohl každý ztotožnit, a neměl pocit, že jsou na něj farářem nebo staršovstvem uvalena nějaká ekooomezení.“ Pak padalo množství návrhů, některé byly přijaty jednomyslně rovnou, některé až po diskusích v upravené podobě. Nakonec se za zezelenání sboru postavili všichni. Některá plánovaná opatření jsou sice nákladná, ale sborové shromáždění věří, že sbor přežije své členy

a investice do ekologických způsobů šetření se v budoucnosti vyplatí a příští generace budou vzpomínat na zelené kurátory a faráře.

A tak se ve všech sborových prostorách, kde se produkuje odpad, objevily nádoby na třídění. Sborové sestry dostaly pokyn sborové nákupy odnášet jen v sborových taškách a nechávat obchoďákům jejich igelity. Samozřejmě, že se nakupují jen recyklovatelné obaly a někdy dochází i ke spolupráci učitelů nedělní školy s našimi nákupčímí. Prostě některé „odpady“

využíváme při ručních pracích s dětmi, vytváříme z nich ozdoby apod. No ale vánoční jesle vyrobené z petlahví mi

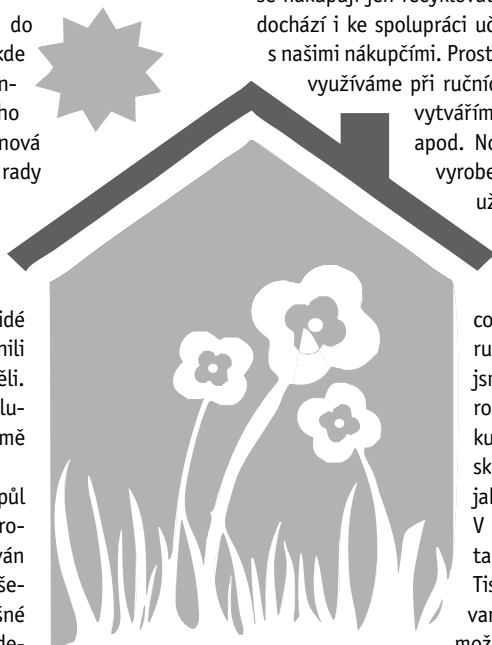
už přišly trochu jako úlet. Ale dost možná to byly poslední petky,

co se u nás ve sboru objevily. Nechali jsme si totiž udělat rozbor vody z kohoutku a ukázalo se, že je skoro stejně dobrá, jako kojenecká.

V kanceláři se prý také mnohé změnilo. Tiskne se na recyklovaný papír a pokud možno oboustranně.

A jednostranně potíštěné papíry, které už nepotřebujeme, putují rovnou do nedělní školy na kreslení. Náš ekopresbyter říká, že tuna recyklovaného papíru ušetří 17 stromů, ulehčí skládkám a šetří energii a také vzduch.

Bohoslužby začaly. Čekal jsem, o čem bude kázání... Ne, nebylo ekologické. Krásné vánoční. Dokonce jsem měl pocit, že je místnost nějak zvláště prozářena. Po bohoslužbách mi to kluci z mládeže vysvětlili. O jedné brigádní sobotě si super zakroutili – měnili žárovky za úsporné zářivky. Prý to ušetří 80% elektrické energie během doby životnosti. V ohláškách je ozná-

mena víkendovka mládeže. No hádejte kam... Mládež se jede podívat na ekofarmu a prý tam bude i pomáhat... To jsem zvědavý, jestli ti naši měšťáci neudělají víc škody než užítku...

Kamarád říkal, že při přijímání plánu zezelenání se lidé nejvíce báli, že jim bude zima, že se bude šetřit na vytápění. Na vytápění se sice šetří, ale zimu necítím. Nainstalovaly se termoregulační ventily a snažíme se zkoordinovat týdenní aktivity tak, aby se nemuselo každý den topit ve všech místnostech. A daří se to. Po bohoslužbách se koná společné posezení při kávě a čaji. To se nezměnilo. Ale ta chuť... Jo, je to čaj a káva Fair Trade. A k tomu domácí pečivo. Jednou se prý jedna sborová sestra začala do letáčku od ekopresbytera a na neděli napakla z biomouky a biovejec a udělala sálat z plodin, o kterých mnozí neměli ani potuchy, že existují, jako je cizrna nebo bulgur.

Škoda, že nebyla Večeře Páně. To bych mohl ochutnat chleba, co peče paní farářová. Prý používá pořad stejný recept, ale přesto ten chléb chutná pokaždé jinak. Víno zase kupujeme od jednoho pána ze sboru na Moravě. Vždycky na podzim k nám přijedou bratři a sestry z tohoto sboru a prodávají u nás své produkty, prostě to, co vypěstovali. Je to levnější než z obchodáku. Na tenhle víkend se sbor moc těší. Přijedou už vpátek odpoledne a nejprve prodávají zemědělské produkty. K večeru dorazí víno. Staršovstvo vždycky říká, že musí na Večeři Páně zodpovědně vybrat to nejlepší. Většinou vybírají celou noc. V sobotu se pak setkává mládež s mládeží, maminky s maminkami a v neděli zakončujeme setkání sborů společnými bohoslužbami. Ale ne všechno si můžeme koupit od sprátených sborů. Pak se snažíme nakupovat české a ještě lépe regionální výrobky. Kostky cukru nebo vánoční svíčky přece nemusí procestovat půl světa, než se dostanou do našeho kostela.

Přišel ke mně ekopresbyter a s ním letáky. Byl jsem překvapen, že to nejsou ekologické, ale elektronické. Už půl roku vybírá novou ledničku z kategorie A+ či lépe A++ co se spotřeby týče. Vyplatí se to.

Už jsem chtěl jít, ale kamarád, co studuje na ornitologa, mě zavedl do věže. Má v plánu, pokud

mu to staršovstvo povolí, drobnými úpravami vytvořit z věže místo pro hnízdění netopýrů a sov. Z věže je hezký výhled na farskou zahrádečku. Je nějaká upravenější, než si pamatuju. Kamarád ornitolog mi vysvětlil, že se snažíme si něco sami vypěstovat a i vysazujeme keře, které slouží jako zdroj potravy pro zvířata. Svě místo na zahrádce má i kompost.

Když jsem se tak procházel po kostele a díval se na ještě nerozbalený nový nábytek, na mýdlo a ručníky na záchodech nebo na zásoby v kuchyni, měl jsem pocit, že náš sbor zachvátila značkovací manie. Všechno certifikované, na zvířatech netestované, bio a Fair Trade a sto procentně recyklovatelné. Jen ten náš kalich je bez značky a nerecyklovatelný. Prostě skoro každou činnost lze vykonávat více či méně šetrně k životnímu prostředí.

Před odchodem z kostela jsem se ještě zastavil u ekonástenky. Jsou tam návrhy a plány do budoucna. Sbor chce zateplit fasádu, kterou nechá porůst břečťanem. Kvalitní zateplení ušetří 55% energie potřebné na vytápění. Asi se to provede najednou s výměnou oken. Někdo napsal na lísteček, že bychom měli mít kotel na spalování biomasy a kořenovou čistírnu odpadních vod. Nápadů je celá řada. Jsem zvědavý, jak bude vypadat můj sbor za rok nebo za dva. Bude to hodně záležet na vůli staršovstva a finančních možnostech. Možná by mohly pomoci nějaké granty a dotace od Bursíka. Na zateplování domů přislíbil asi 10 miliard. V každém případě mám pocit, že tato ekoaktivita se promítla nejen do podoby sborových prostor, ale i do chování členů sboru. Zdá se mi, že mají k sobě blíž, mají společné téma hovoru, společné plány a cíle a vyvíjejí společnou činnost. Prostě šetření energiemi se našťestí nedotklo té lidské. Ba naopak.

Děkuji za konzultace a inspiraci Marku Drápalovi, autorovi křesťanské zelené Wikipedie, Petře Macháčkové z Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim a Vojtovi Veselému z biostatku ve Valeči.

Vyprávění je smyšlené a jakákoliv podobnost se skutečností je neúmyslná a náhodná. ■

POKUS O „BIBLICKÝ“ POHLED NA EKOLOGII

Nic o odpadech a jejich třídění

Kdo by chtěl z Bible vyčíst jasné pokyny, jak se chovat takzvaně ekologicky, ten bude nejspíš dost zklamán. Nic o odpadech a jejich třídění, nic o emisních limitech, nic o rozlišování mezi důležitější a méně důležitou půdou a její ochranou před rozpínavou zástavbou. Bible jako takové nemá propracovaný návod, jak se chovat ekologicky. Přesto je možné na základě řady textů určité ekologické chování pro přítomnost formulovat. Toto chování a jeho podoba bude výsledkem společného hledání; na jedné straně biblické texty, na druhé straně my a naše otázky.

Jsmo sebedestruktivní

První důležitou věcí, kterou je třeba zřetelně nahlas vyslovit, je, že člověk je ve své povaze až nutkavě sebedestruktivní, ale důsledky tohoto jednání naneštěstí pociťuje až po čase, většinou v další generace či generacích. Celé dějiny lidstva to nechtěně potvrzují. Všechny obraty k lepšímu nastaly až po větší či menší katastrofě. Freony začaly mizet až ve chvíli, kdy se zjistilo, že s jejich užíváním souvisí mizení ozónu a naopak přibývání rakoviny kůže a snižování imunity lidí a živočichů. Koho by dnes napadlo stavět ve středu města továrnu? Dříve to nebylo nic neobvyklého... Nejinak tomu bylo ve starověké Palestině, kde bylo podle všeho dříve více lesů, luk a vody.

Ekologie = mít povědomí o dobrém stvoření

A co to vlastně ekologie je? Starý zákon zde mlčí. V Novém ovšem narazíme na řecké slovo oikos, tedy dům, domácnost. Přidáme slovo logos - česky učení, nauka. A vznikne nám ekologie jako „učení o vedení domu či domácnosti“ a přeneseně pak společnosti jako celku. Zde jsme už ‚doma‘, protože o to jde. Ekologie - biblicky - je povědomím

o dobrém světě, který stvořil a člověku do správy svěřil právě Bůh. Že se o obojím píše hned na začátku Starého zákona není náhodou /viz Gn 1,4n a 2,15/. A stejně tak není náhodou, že tamtéž najdeme i mezi některými ekology oblíbený verš o tom, že si člověk má zemi podmanit a panovat nad ní /Gn 1,28/. Právě zde se prý skrývá nenechavá lidská agresivita a touha po kontrole. Navíc hned na počátku ústředního dokumentu křesťanství, které opanovalo euroamerickou civilizaci a zanechalo po sobě co do ekologických následků pěknou spoušť.

Opanuj nebo pečuj?

Je třeba přiznat, že křesťanství povětšinou svých dějin jelo spíše v kolejkách Gn 1,28. Zatímco Gn 2,15, kde se píše o střežení a obdělávání zahrady Eden, zůstávalo na koleji vedlejší. V dnešní době se povědomí o spravování svěřeného stvoření určitě zvýšilo. Přesto je stále vidět až neuvěřitelná setrvačnost předchozích časů a závislost člověka na zdrojích. ‚Objevil‘ je a nyní nad nimi spíše ‚panuje‘ a bojuje o ně, než že by je společně ‚střežil‘ a ‚spravoval‘. Události ze srpna 2008 v Gruzii a z plynové krize z ledna tohoto roku to bohužel potvrzují.

Vykořčit k ráji

Základem ekologického myšlení postaveného na svédectví Bible by mohl ideál neporušenosti stvoření a pokus o návrat k němu. To velice pěkně vystihuje literární oblouk, který se klene od zahrady Eden v Genesis až po nový Jeruzalém ve Zjevení Janově. V obou těchto textech panují ideální, až rajske, vztahy; a to i mezilidské! Že je tento ideál stejně tak nedostihný jako základní biblická představa, že člověk byl stvořen jako Hospodinův obraz /Gn 1,27/, tj. také jako obraz Kristův /srov. Ko 1,15n/, by vůbec nemělo bránit tomu, abychom se o přiblížení k němu i Němu samotnému stále znovu snažili. ■

CO VÁS PŘIMĚJE CHOvat SE EKOLOGICKY?

Tomáš Hubáček, muzikant a režisér

Mnohem spíš než kontejnery na tříděný odpad nebo „BIO“ regály v supermarketech je to ten pocit, který člověk má, když vyleze na kopec a dívá se do kraje. Kdo tohle nezná, nemůže chápat pojem „ekologie.

jednoho Temelínu), tak není co řešit. Petlahev bych v lese nikdy nevyhodil, ale jestli někdo prosadí, že je budu muset nosit zpět do obchodu proti záloze, tak mu tu buzeraci vrátím u voleb. Od ekologů očekávám, že mi poradí co je správné a co ne, ale způsob života jsem si nenechal vnutit ani od komunistů.

Marta Kellerová, výtvarnice

Snaha nenechat svým potomkům zaneřáděnou zemi.

Ing. Jakub Medek, agronom

Zdravý rozum.

Miroslav Gabriel Částek, herec, člen laického sdružení sv. Dominika

Až bude dostatek kontejnerů na tříděný odpad.

Lister, 3. technik kosmické lodi Červený trpaslík

„Eko - co? To jakože mám žít v souladu s přírodou? K tomu mě nikdo nemusí nutit, já se tak chovám odjakživa - nikdy si nekupuju mejdlo a deodoranty nebo ponožky, nic takovýho“.

Čuñas (František Stárek) bývalý disident a vydavatel časopisu Vokno:

Bude-li to příjemnější, než se chovat neekologicky. Bude-li čistá energie lacinější než ta špinavá, a zároveň nebudou aleje větrníků hyzdit krajinu (mimořádně, kolik by jich asi muselo být, aby měli výkon

David Šorm, farář, člen COMu

Je to především úžas nad stvořením a vděčnost ke Stvořiteli. Tento dvojitý vztah se prakticky projevuje snahou o odpovědný život a rozumné správcovství, které i mně bylo svěřeno. I za to se jednou budeme zpovídat

Vyjádření členů komise při SR pro otázky životního prostředí

Dávno před ekonomickou krizí začala mé chování ovlivňovat krize životního prostředí. Chovat se ekologicky mě přiměla: 1. „láska k přírodě“ a uvědomění si, že bez zdravé, bující, vegetující přírody není pro mě život možný. 2. „láska k vlastním dětem“ a obavy o jejich zdraví a budoucí život (astma nejmladšího syna). 3. a konečně rozpoznání, že milování bližního, ke kterému nás Ježíš Kristus vede a vyzývá, musí nutně v této době zahrnovat i odpovědný a obětavý vztah k přírodě. Křesťanovo svědomí zacházení s přírodou vnímám jako ne úplné porozumění Kristu a bojím se toho, že se to stane další překážkou, kterou položíme ostatním na cestě k víře.

Martina Kadlecová, farářka ČCE v Silůvkách, členka komise

Chci-li milovat Boha celým srdcem, duší, myslí i silou, nemohu vědomě kazit to, co On stvořil, naopak, musím se snažit svým jednáním se o Jeho dílo dobře starat (a to i tím, že je budu poznávat, abych věděl, co je pro stvoření dobré). Chci-li milovat své bližní, musím se s nimi chci spravedlivě sdílet o Boží dary, a ne pro sebe si brát více, než by mi při jejich spravedlivém dělení záleželo. Environmentálně příznivé chování považuji za přirozený postoj, bezohledné zacházení s ním je zvrácenost, hřích.

Jiří Nečas, předseda komise

Otázka příště: „Co dělá společenství přátelské všem generacím?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 23.3. 2009

ĚKOINSPIRACE NA WEBU

<http://strizlik.evangnet.cz/wiki>
<http://www.csopvlasim.cz>
<http://www.biostatek.cz>
<http://www.uspora-energie.info>
<http://www.ekoznacka.cz>
<http://www.pokusynazviratech.cz>
<http://www.prirodni-kosmetika.org>
<http://www.biospotrebitel.cz>
<http://www.ekoporadna.cz>
<http://www.fair-bio.cz>

<http://www.hraozemi.ecn.cz> – výpočet ekostopy
<http://www.mycarbonfootprint.eu> – uhlíková kalkulačka
<http://www.czechfsc.cz> – ekodřevo
<http://www.veronica.cz/?id=77>
 - publikace „Nekup to!“
<http://www.ekolist.cz>
<http://www.sedmagenerace.cz>
<http://www.ekospotrebitel.cz>
<http://www.fairtrade.cz>

ZELENÝ KONTAKT

Účastníte se pravidelně sborového života? Není vám lhostejný vztah křesťanů k životnímu prostředí? Pak se staňte tzv. „zeleným kontaktem“. Jediným úkolem „zelených kontaktů“ je zapojovat se a propagovat akce pořádané křesťanskými environmentálními organizacemi. Zaujala-li vás tato nabídka, napište mi, prosím, své jméno, sbor, telefon, email a adresu na marek@drapal.org.

STOLETÁ NEMOC

Petra Příkopová

Skutečnost, že s přibývajícím věkem nám přibývá nemocí, není nevyhnutelným údělem stáří, ale výsledkem našeho života. Jíme nezdravě? Kouříme? Pravidelně pijeme ve větší míře alkohol, jsme na něm závislí? Zkousíme nebo dokonce bereme drogy? Žijeme svůj život neustále ve stresu a myslíme neustále jen negativně? To všechno se sčítá a ke konci života se odrazí ve zdravotních problémech. Začínají nám ubývat fyzické schopnosti. A co naše myšlení? Šetříme-li mozek, stane se totéž s naší mentální kapacitou. Najednou zjišťujeme, že máme potíže s pamětí, s koncentrací, s učením se novým věcem.

Loni na podzim uplynulo právě 100 let od okamžiku, kdy německý psychiatr Alois Alzheimer popsal onemocnění, známé jako Alzheimerova nemoc, demence. Nejčastější projevy této nemoci jsou totiž zejména: časté zapomínání, problémy s vyjadřováním, nemocný je stále zmatenější, mění se jeho osobnost, není se schopen sám o sebe postarat v základních životních funkcích, je zcela závislý na pomoci druhých.

Následující rozhovor má sloužit k bližšímu seznámení Vás čtenáře s touto nemocí. Jak to vypadá v praxi, když uživatelka bere svoji spolubydlící za malé dítě:

Uživatelka: Moje děťátko malinký, dítě ubohý...

Pečovatelka: Děťátko?

Uživatelka: Já se z toho zblázním, celou noc se o něj starám, nevidíš?

Pečovatelka: Tak já Vám pomůžu se o dítě starat, jestli chcete?

Uživatelka: Ty jsi tak hodná, ta moje dcera to tu nechá a starej se, copak já můžu? Koukej jak je velká? Ani pochovat se nedá?

Pečovatelka: Tak já ji nakrmím, obléknu a pak půjdu s malou na procházku, chcete?

Uživatelka: Ty se umíš tak pěkně o všechny postarat, ale malou pak přinese já si jí ještě pochovám.

Pečovatelka: (jí přinese panenku, chová si ji) „Byla by z vás skvělá maminka.“

Uživatelka: To jo, starat se umím. O tebe se taky postarám!

Pečovatelka nahradila spolubydlící panenkou. Pečovatelka uživatelce neříká, že žádné dítě na pokoji s ní nebydlí.

Pamatujte, že člověk s demencí je stále schopen rozumět řeči Vašeho těla, Vaší náladě. Nikdy nepředpokládejte, že nerozumí tomu, co se říká a děje kolem něho.

Vyhňte se otázkám a příkazům, které nabízejí více možností volby.

Užívejte krátké a jednoduché věty.

Na počátku rozhovoru vždy oslovit člověka.

Mluvit klidně, nižším tónem hlasu.

Používejte nonverbální (fyzické) vyjadřovací prostředky, např. jemný dotyk, držení za ruku – ale ne dříve, než se ujistíte, že máte svolení proniknout do jeho osobního prostoru.

Ve středisku Diakonie ČČE v Sobotíně se specializujeme na poskytování sociálních služeb právě lidem s Alzheimerovou demencí, a to hned ve dvou službách: v Domově se zvláštním režimem, kde lidé pobývají celoročně, a v odlehčovací službě, která umožňuje pečujícím rodinám si od zátěže z krátkodobé péče odpočinout, uživatel se po krátkodobém pobytu vrací zpět domů k pečující rodině.

V současné době neexistuje schválený lék pro prevenci Alzheimerovi demence. V České republice trpí touto nemocí 90-120 tisíc lidí. A prevence? Zdravá životospráva, sportování a hlavně neustálé trénování mozku: tedy neustávající učení se a poznávání nových věcí. Tak hodně úspěchů!

Autorka je vedoucí Domova se zvláštním režimem v středisku Diakonie ČČE v Sobotíně. ■

V KŘÍŽLICKÉ ŠKOLE STRAŠÍ

mgmtm

**ZJISTILI JSME PRO VÁS!!! Evangelíci, valte bulvy!
V KŘÍŽLICKÉ ŠKOLE STRAŠÍ!**

Oddělení mládeže zrušilo kurs pro starší mládež. Na mladší mládež se přihlásilo 10 lidí. Dlouho se nedařilo ani sehnat přednášející. Zeptali jsme se pracovnice oddělení mládeže K. E. na příčinu: „Nevíme, proč děcka (K.E. je z Moravy) nemají zájem o kurzy. Asi berou školu příliš vážně a nechťejí zameškat. Nebo zároveň pracují

a nestíhají. A vedení? Faráři jsou na sboru na spoustu věcí sami, nemají asi čas si něco připravovat.“ Strach ze školy? Moc práce? *Chá!* E-Bulvy zjistily, jak je to DOOPRAVDY!

Setkali jsme se s pár účastníky, kteří se nebojí promluvit. Za slib anonymity nám vyjevili PRAVDU!

Podle osmnáctiletého mládežníka L. to v Křížlicích není bezpečně. „Kamarádi jsou fajn, přednášky dobrý, super příroda. Ale loni jsem si na kurs vzal flašku, a - no jo, četl jsem pravidla, ale znáš to - když jsem vstoupil do koupelny, flaška mi prolétla okolo hlavy a rozbila se o stěnu.“ K. je nervózní a co chvíli se při vyprávění dívá za sebe. „Byl jsem v šoku. Otočím se a za mnou stála divná postava v divných hadrech. Prostě strašidlo. Kouknou ještě jednou a bylo pryč. A rozbitá lahev taky.“

Šestnáctiletá K. si je naprosto jistá, že v Křížlicích straší. K rozhovoru si vybrala bezpečné místo

SyRadního dvorku v Jungmannově ulici. „Víte, v konfirmáku nám sice říkali, že duchové nejsou a že je jen jeden duch svatý, ale to, co jsem já viděla, to duch svatý nebyl. Viděla jsem bustu Komenského štrekovat sít ozkecárny a zpívalas i k tomu Studně nepřevážená.“ Více si půvabná mládežnice nepamatuje, protože při „k tobě úpí duše má“ omdlela.

Pětadvacetiletý exaktně zaměřený bývalý mládežník, nyní pracovník fyzikálního výzkumného ústavu pan J. se cítí být poznamenán kursem pro mládež v Křížlicích před 3 lety. „Otrásl to mou vírou ve vědu!“ říká.

„Bylo mi 22, přes noc jsme ponocovali a na přednáškách to dospávali. Prostě, jakto tak chodilo.“ Na tváři se panu J.

objevuje tik. „Vždycky jsem seděl v koutě, trochu stranou od lidí, abych já na všechny viděl a oni na mě ne. Zrovna když jsem odpočíval

při přednášce (pozn. redakce: spolukurzovníci říkají, že pan J. značně hlasitě chrápal), a najednou mi někdo zakvílí do ucha: *Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení! Já se lekl, že jsem vyskočil na stůl. A to jsem měl skoro metrák.“* Zpana J. si nedejals randu žádný spolukurzovník. Nikdo jiný to neslyšel.

! Nikdo z námi oslovených však o své zkušenosti neřekl vedení kurzu ani pracovníkům resortu 3. náměstka Synodní rady. Většinou ze strachu, že by jim nikdo nevěřil, a navíc by upozornili na své porušování Křížlického provozního řádu.

E-Bulvy se budou kauzou dále zabývat! Pokud máte sami zkušenost s duchem v této škole, napište nám!

MEWITHOUTYOU

Tomáš Koutecký

O koho tu jde?

Myslím, že tohle je příklad kapely, jejíž hudbu budete buď naprosto nesnášet nebo opravdu milovat. Rozhodně nečekejte nějaký středoproudý popík. Zpěvák popravdě moc zpívat neumí a ve velké části skladeb vlastně ani pořádně nezpívá, ale recituje. Spíše než klidné melodické skladby uslyšíte zajímavé a často dost hrubé znějící kombinace kytar, baskytary a bicích; označení experimentální rock prostě pro tuhle kapelu jednoznačně sedí.

Začátky a „úspěchy“

Všechno to začalo v kapele The Operation, ve které hráli tři ze zakládajících členů mewithoutYou, mimo jiné bratři Michael a Aaron Weiss, kteří jsou členy mewithoutYou i v současné době. V roce 2001 vznikla mewithoutYou. Kapela tedy ještě nemá příliš dlouhou historii. Během osmi let své existence si už však stihla získat poměrně širokou základnu fanoušků, což dokazuje také třeba 3,7 milionu návštěv na jejich Myspace profilu nebo 106 tisíc fanoušků tamtéž. V kapele se dosud vystřídaló vícero muzikantů, zůstali však Rick Mazzotta hrající na bicí a již zmiňovaní bratři kytarista Michael Weiss a zpěvák Aaron Weiss.

Tvorba

Jejich prvním společným výtvoem bylo EP album *I Never Said That I Was Brave* (2001). Následující rok vzniklo pod vydavatelstvím Tooth & Nail Records první dlouhohrající album se zajímavým názvem *[A B] Life* (2002). Třetí album, *Catch for Us the Foxes* (2004), vychází z Písně písní 2:15 (*Catch for us the foxes,*

the little foxes/ that ruin the vineyards,/ our vineyards that are in bloom // Lištičky nám schyťte,/ lištičky malé/ plenící vinice,/ vinice naše, když kvetou). Třetí studiové album, *Brother, Sister* (2006) se od prvních dvou poměrně dost liší. Zatímco na prvním a druhém albu bychom jiné nástroje než kytary, basu a bicí jen těžko hledali, na třetím je navíc možné slyšet například perkuse, akordeon nebo harfu. Také pěvecká složka se v průběhu tvorby poněkud změnila. Od skladeb vyložené vykřičených se částečně přesunuli ke skladbám zcela poklidně zpívaným, nebo kombinaci klidných partií a částí recitovaných nebo opět až křičených.

Hudba a Aaronův pěvecký výraz velmi často přesně kopírují textovou složku a umocňují naléhavost, s jakou se snaží předávat vlastní pocity v rozhodnutích, která dělají bez Boha (*me without You*). Zpívají tak často o jednotě nebo naopak rozdělení v církvi (*Torches Together*, *lásce, válce, sebevraždě* (*Tie Me Up! Untie Me Up!*), vlastní nicotnosti ve srovnání s Boží velikostí (*In a Sweater Poorly Knit*) nebo odpuštění (*Carousels - ... So I'll ask Your forgiveness with every breath // ... A tak prosím o Tvé odpuštění s každým nadechnutím*). Jejich texty jsou velmi jasné a přímočaré, ne však bezduché nebo moralizující. Spíš vášnivé a sebeodhalující.

Patrný je také židovský původ otce bratrů Weissových, například v částech textu zpívaných hebrejsky nebo už jen v jejich rodinném jméně.

Závěrem

Na přelomu letošního jara a léta by mělo vyjít čtvrté album skupiny, *it's all crazy! it's false! it's all a dream! it's alright*. Očekávat prý můžeme melodičtější zvuk, méně kytarových riffů a více klavíru. Myslím, že se je určitě na co těšit. A rada závěrem? Pokud vás mewithoutYou neosloví hned napoprvé, zkuste jim dát ještě jednu šanci :-). ■

DUHA (SMLOUVA BOŽÍ SE ZEMÍ)

Pavel Jun

Gen 9,8-17

OBRAZ PRVNÍ: Stvoření člověka:

Adam snášen s nebe. Světlo nám: v tom to je: jsem vynesén z nebe, (nejen matčina těla), kus cesty je od Toho, mezi mnou a tebou. Můj život je Touha po návratu, po sjednocení, chtěl bych být zajedno zase...

OBRAZ DRUHÝ: Noemova oběť: přes tu vzdálenost – nedostanu se sám, ale něco mého. Slova, myšlenky, gesta... Něco ze sebe... Přes tu vzdálenost se lze sdílet. A děje se přijímání. Je v tom kus štěstí, *obnovená vzájemnost*. A člověk se tímhle způsobem *skoro dotkne slunce*.

DALŠÍ OBRÁZEK:

CO VIDÍTE NA OBRÁZKU?

Taky muž, anděl, duha. Taky černobílé, taky světlo a tma.

Pták, vodní. Kohout. Ovečka v jednom z konců duhy.

Ten muž je – stejný. Noe.

Nejprve ke **světlu** – je jiné, že? Už to není (hřející a spalující) slunce, už to je duha. „Jenom“ duha. Co je duha? Slunce odražené, profiltrované vodou, („slzami“ lítosti).

Ten **muž** leží naopak. Na zádech, otevřené oči, rozpražené.

Co to může znamenat?

CO PROŽIVÁ? Údiv, úžas? „Zírá“.

CO SI ŘÍKÁ? „Co tohle znamená?“ „Co se to děje?“

Leží. Alejak...? Jako kdyby upadl... Trochu jako v posteli - klidně.

CO DĚLÁ? POSLOUCHÁ?

Diví se, žasne, „jen kouká, „zírá“. Už se **dívá!** Poprvé!

Jak to, že má otevřené oči? Do slunce se nepodíváte. Spálí vám oči. I odražené slunce oslepuje. Ale slunce odražené, „přefiltrované“ vodou – na duhu – to se podívat můžete.

CO VIDÍ? Duhu, anděla.

CO TEN ANDĚL TAM ASI DĚLÁ? Rztahuje tu duhu? Jako nějaký transparent? Co by na něm mělo být napsáno? Jvhv? Bůh s vámi?

NEBO NĚCO VOLÁ? CO BY ASI MOHL ŘÍKAT? „Nazdar, my už se známe...“ „Mě se už asi nezbavíš.“

CO VÁM PŘIPOMÍNÁ TA DUHA? Tvarem. Luk...

Nepřipomíná trochu „střechu“? A ten člověk si opravdu „hová jako v posteli“. Tahle zem je po tom všem v ochraně, chráněna. On tu je „doma“!

Obraz se jmenuje: „**Duha, znamení Boží smlouvy se zemí**“.

Takže je to pokračování minulého obrazu: Bůh Noemovu obět přijal? Bůh Noema přijímá. „Komunikace se podařila“. Není zničující (když nabídnete sebe). Komunikace se může „dařit“. Má smysl!

Nedalo by se žít ve tmě (první obrázek), ani naproti slunci (otevřená obloha. Prázdná. Hrozivá)

Nežijete v beznadějně ohroženém prostředí. Jste tu **doma**. Máte tu být doma. Střechu nad hlavou. A někoho, kdo vás má rád.

Co vidíte dále na obrázku?

• Pták, vodní (připomene potopu) – *až tak ohrožující můžeš být Ty*. Ty, Bože i člověče – můžeš být takhle ohrožující – jako potopa, jako slunce spalující, jako požár...

• Kohout. (jistě symbol nového dne, ale nám také připomene zradu, ohrožené spolubytí lidí s Bohem) – *až tak nebezpečný mohu být já*. (křehký, temný).

• *Pro sdílení je to těžké* – Noemova žena ví, proč zůstala kus dál.

Prakticky: Máme to (spolu, s Bohem) těžké. Je tu ta vzdálenost. Když je velká, je **znejistující**, (co všechno mě napadne o tobě a možná tebe o mně..., když nejsem s tebou), když je malá („přítomnost“) je **ohrožující**. Zbavit se nemohu.

Sdílení, které je údělem, je ohrožené a ohrožující. Vzdálenost i přítomnost tvá je ohrožující. „Nejsem hoden“. (kohout a vodní pták).

Ať tedy komunikace probíhá (může probíhat) ve znamení milosti. *Prakticky*: pro „sdílení“, kterým je náš život, máte „**znamení milosti**.“

Znamení milosti!

JSOU ZNAMENÍ MILOSTI. JAKÁ ZNÁTE?

• Duha.

• Úsměv, pohled, vlídné slovo, věrnost, stálost, (omluva, když nemůžete přijít). že vydržíte i napětí...

• Víno a chléb, křest.

• Zapomněli jsme ještě na jednoho: **beránek**. V konci duhy. Taky jste možná někdy chtěli – dotknout se duhy. Ale když za ní jdete, tak ona – se nepřibližuje a někdy se i ztratí. Skoro vás napadne – jestli to není jen přelud. Ale ten beránek – to je místo, kde se duha protíná se zemí. Neztratí se jako přelud. Můžete si „sáhnout“.

SHRNUTÍ:

Jsou znamení milosti, které prostor mezi námi dělají bezpečným. Já se mohu (po)dívat. Vidím. Nemusím žít „se zavřenýma očima“ (se škraboškou), tvář k zemi. (O kus dál je tu komunikace, než na předchizích obrázcích!). **Já se ti „mohu podívat do očí“**. Víte, jak je to závrtné... Ale jde to. „Je tu prostor bezpečí“.

G

Voice Yeah, já le-tím vol-ným pá-dem zú-te-su moř-ské ská-ly chlad-ným, vzdu-chem

4

Voice Yeah, ztra-til jsem rov-no-vá-hu ne-bo mě něk-do str-čil do-lů

8 A

Voice Yeah, če - kal jsem: ne-sen vět-rem po - le-tím ja-ko ob-lak jas-ným ne- bem

11 D

Voice (ne?) oh Yeah, mys-lel jsem lé - tat snad-no ří - tím se

14

Voice kvl-nám, po-tom na dno let vol-ným pá-dem leto vol-ným pá-dem let

17

Voice vol-ným pá- dem. kytarový riff

Yeah, jak asi objímá ztemnělá ztichlá mořská hlubina
 Yeah, já letím samospádem, já letím shora dolů nebem
 Yeah, myslím si na Jonáše, jak přečkat tři dny ve velrybím břiše, (ne?)
 Oh Yeah, tři dlouhé dny a noci, nezůstat sám a bez pomoci

Yeah, jak asi objímá ztemnělá ztichlá mořská hladina
 Yeah, já letím samospádem, já letím shora dolů nebem
 Yeah, vzpomínám na Nocho, na arše místo by se najít mělo, (ne?)
 Oh Yeah, na nebi z barev pruhy, v pádu (právě) se zkouším chytit duhy!

I) Doplňte verš z Bible:

Jak dlouho budete poskakovat na obě strany?

Je-li Hospodin Bohem, následujte ho;

jestliže ....., jděte za ním!

(1Kr 18,21)

II) Pracujte jako novináři v následujících denících.

Rozdělte se do skupin max po 5lidech a pracujte pro jednu z níže vyjmenovaných tiskovin.

Reportéři těchto novin musí napsat novinový článek na titulní stranu novin (nadpis, který si musí získat čtenáře) + interview s Achabem, Elijášem; s údajně uprchlým Baalovým prorokem...

Pamatujte na:

a) přiléhavý nadpis, který by zaujal na první pohled

b) článek by měl informovat o tom, co, kde, kdy, jak se stalo...

- Achabova politika – oficiální izraelský deník, který vznikl týden po korunovaci izraelského krále Achaba na podporu jeho politického aparátu; informuje své čtenáře o úspěších Achabovy vlády jak na politicko-hospodářské tak náboženské rovině

ÚKOLY:

1) napsat článek o událostech na Karmelu:

2) interview s králem Achabem

- Boží trest – ilegální týdeník, který vznikl pár dní poté, kdy Jezábeel nechala povraždit Hospodinovy proroky; informuje o zločinech izraelského krále a jeho ženy a vyzývá Hospodinovy ctitele k otevřenému odboji

ÚKOLY:

1) napsat článek o událostech na Karmelu:

2) interview s prorokem Elijášem

- BIČ (bulvárně informující časopis; čas na izraelské bludy) – nejstarší z těchto tří novin; vznikl již za Omrího, otce krále Achaba; přestože záměrně zkresluje svými informacemi skutečnost a jeho paparazzi nezastaví mnohdy ani královny strážce, Achab BIČ trpí, neboť je velice oblíbený u izraelského lidu, který si král nechce proti sobě popudit

ÚKOLY:

1) napsat článek o událostech na Karmelu

2) interview s Baalovým prorokem, který údajně unikl ze spárů Elijášových

KOLODĚJ

P. P. Payne

Světla žlutých lamp osvěcovala napadlý sníh. Křupal pod pneumatikami staršího erárního velocipédu. Od lampy k lampě, sám bez světla a přece ve vyšším zájmu jel poustou čtvrtí. Už na něj čeká, na tohohle cyklistu ve vařáku, celý tým netrpělivých operatérů. Třeba vědět ovšem, že nečekají na něj, ale na krev. Jeho osoba je důležitá natolik, nakolik veze krev jistě skupiny a jistého faktoru, krev pro rodičku, která by chtěla родit. Leč dítě se zpříčilo. Není moc času, je třeba učinit řez. Rychle ji uspat a pak jednat. Ten pocit, že veze důležitou tekutinu naplňoval muže nezvyklým pocitem důležitosti a jeho vlastní krev se taky zvesela rozbíhala po těle, jak šlapal do pedálů. Až doveze tekutinu, propadne se zase do nedůležitosti, navíc nebude mít smysl ani jízda na kole. V dětství, když se na kole sotva naučil, mělo to význam, jen tak jezdit po hrázi, kolem rybníka do sousední vsi, lesem a alejí přes pole, zastavit u stavení a nechat se obdarovat mlékem. A zase zpátky, a někam jinač, až do soumraku jezdit jako hodinový strojek, vnímat pohyb, ujet něčemu a přitom nic nehonit, tak, nezávazně, bez cíle loudavě pospíchat.

Kde ten chlap je? „Koupili jsme sanitářům kolo, ale čas přísunu krve se nezkrátil,“ číliila se vrchní sestra. „Asi se stavují někde na panáka,“ zauvažoval doktor.

„Což by se jim jinak, bez bicyklu nepodařilo,“ měla zase vrchní na vrch.

Rodička je bledá, dusí svůj křik a slzy jí stékají z koutků očí. Doktoři – nedůtklivě netrpěliví; bez krve jsou nedůležití, ba přímo bezmocní. Důležitá věc je v rukou cyklisty. U něj je látka oživující tělo, duše celého dramatu, který se uzavře příchodem člověka na svět. A pak začne nové drama. To dítě se bude učit jezdit na kole, a také bude růst... možná také tak nějak klikatě, jako je klikatá cesta cyklisty – sanitáře.

Už aby tu sakra byl.

Sanitář vybíhá schodištěm pod gotickým zbrlením a pak dlouhou chodbou, po níž jindy vlaje za vozíkem naloženým materiálem. Nemocnice s porodnicí je vystavěna

v půdorysu známého indiánského znaku, uprostřed ní dvorana čtvercem budov vytvořená. Procházejí se tam rodičky. Z onoho čtverce vybíhají trojzubce budov na dvě protilehlé strany. Zezadu jsou nepravdělně připojeny ještě prádelny, kuchyně, sklady, márnice, jež obklopují zadní nádvoří. Tudy se vozí dovnitř kyslíkové bomby, prádlo, strava, vložky. Vozíky drkotají po dlažbě. Tudy se vyvážejí prázdné bomby, odpad, placenty, nebožky. Vozíky opět drkotají po dlažbě. Když bomba z plechové káry spadne, dochází prý k výbuchu, vzpomínají staré kuchařky, které to tehdy přežily. Kdosi se při výbuchu narodí, tak jako se děti rodí za bouřky, a někdo se narodí jen tak, z popudů čistě vnitřních, rozbuškou vlastní.

Hle člověk!

Hle, jsem člověk, říká si sanitář. Taky jsem se kdysi narodil.

Krev byla doručena včas.

(Petr Pazdera Payne: Koloděj,
Cherm 2001)

Ilustrace: Kateřina Kabešová

PÁN

Roman Mazur

Když ho vezli na popraviště, byl už devadesátiletým stařečkem. Jmenoval se Polykarpos. Byl biskupem – představeným křesťanů - ve Smyrně. Stalo se to při jednom lokálním pronásledování křesťanů v římské říši kolem roku 160.

Zde je citát ze zapsaného svědectví o jeho smrti: „Posadili ho na osla a vedli ho do města... Vstříc mu vyšli velitel policie Hérodes a jeho otec Nikétés – ti ho přesadili do kočáru, sedli si vedle něj a přemlouvali ho. Říkali: „Co je špatného na tom, říci: Císař je PÁN, obětovat a učinit to, co s tím souvisí, a zachránit se?“ On jim zprvu neodpovídal, a když nepřestávali, řekl: „Neučiním, co mi radíte.“

Na stadionu byl takový hluk, že zpočátku nikdo nemohl nic pořádně slyšet. Dav chtěl na Polykarpa poštvat lvy. Ti ovšem, jak se ukázalo, nebyli k dispozici. Bylo totiž už po sezóně štvanic se lvy. Proto si vyžádali Polykarpovo upálení zaživa. Kvůli tomu lidé

rychle snesli z dílen a lázní blízkých amfiteátru dříví a klestí.

Když ho chtěli přibít, aby jim při upálení neutekl, odmítl to: „Nechte mě tak. Ten, jenž dává vydržet oheň, mně dá i bez vašeho zajištění hřeby v klidu vydržet hranici.“ Potom ještě vzdal v modlitbě chválu Bohu. Pak už lidé hranici podpálili.

Co je v mém životě nejdůležitější? Co je mou nejhlubší touhou a nadějí? Že budu úspěšný, slavný, bohatý, šťastný, mravný? Pro Polykarpa byla nejhlubší hodnotou důvěra v Ježíše Krista. Tuto důvěru prokázal i tvářív v tvář smrti. Necouvl, protože věděl, že Ježíš je PÁNEM – jeho vlastního života i smrti, ale i celého světa. Na otázku po tom nejdůležitějším ve svém životě by odpověděl možná takto: „Mé nejhlubší potěšení v životě i v smrti je, že nejsem sám svůj, ale že tělem i duší náležím svému věrnému spasiteli Ježíši Kristu.“ ■

božský vtipy

TG & JJ

DOPIS TŘETÍ

Šimon

Milá Eliško!

Díky moc za to, že se dokážeš svěřit i s tak intimní věcí, jako je strach. Úplně ve mně hrklo, jak moc podobně se cítím. Řešil jsem teď (kvůli finančním plánům) otázku pojištění a udělalo se mi úplně zle z pomýšlení, že by se Markétce nebo Barborce mohlo něco stát. Nebo mně - a ony by tu zůstaly... a pojištění je ochrání možná tak před nedostatkem peněz. Bojím se, že budu hrozně úzkostlivý táta - co všechno na holčičku číhá, včetně věcí, do kterých se může dostat sama! A nevím, jak jí na to všechno připravit a přitom jí předem nekazit život.

K „výchovným“ dilematům jsme také brzo dospěli, jsem rád, že nejsme sami. Dokonce jsme se kvůli tomu pohádali s jedním kamarádem, který mě viděl Barborku houpat v náručí a poznamenal „Jo vy jí takhle rozmazlujete?“. Unavený rodič snadno vylítne... Moje řešení je asi takovéto: pokud jde o základní životní potřeby (jídlo, teplo, bezpečí, láska), není co řešit. Když budou v rámci možností rychle a dostatečně uspokojeny, nijak se tím nekáží charakter. Co když jsou někteří rozmazlení nezvedenci takoví právě proto, že jim chybí něco základního? Navíc si nedovedu představit, že by takhle malá miminka měla paměť dost rozvinutou na vytváření negativních vzorců. Je něco jiného, když dítě pláče, že má hlad, než když dupe, že chce čokoládu (nebo ne?). Abych byl upřímný, *úplně jistý* si taky nejsem. Zbývá nám něco jiného, než to risknout?

Mám ale velkou radost, že se ve svém okolí nesetkávám s tím, že by někdo na děti šišlal. Rozněžňování, to ano, ale to je OK. Naopak mě pobavilo, když jsem si začal uvědomovat mluvnické zvláštnosti „baby-talku“, zejména redukci slovesných kategorií. Vypadá to, že se totiž používají jen třetí osoba jednotného a první osoba množného čísla. Přišel do práce kolega - chlap jak hrom, taky novopečený otec - a na otázku, jak se má, odpověděl: „No, čas-

to nás trápí prdíky, ale když nám máma dá proso, je z nás zase veselá kopa.“ Věty typu „když mrňousek (=ty) chvíli vydrží, táta (=já) ho přebalí“ do pracovního prostředí tolik neprosakují. Jak je na tom s mluvením na syna v soukromí Tvůj vzdělaný manžel :-)? Mě samotného to přepadlo, ani nevím jak.

Ještě jsem si vzpomněl na důležitou historku k těm strachům o to, abychom byli dobrými rodiči. Jedna přítelkyně se radila s terapeutkou o nějakém rodinném komplexu a moc jí pomohla věc, kterou zastává (pokud si to dobře pamatuju) regresní terapie: mnohem silnější než všelijaká pre- peri- a neo-natální trauma je odpuštění - to, jak se se svými dětskými zážitky člověk vyrovnává během dospívání a dospělosti. Není to (náhodou?) nádherně v souladu s evangeliem?

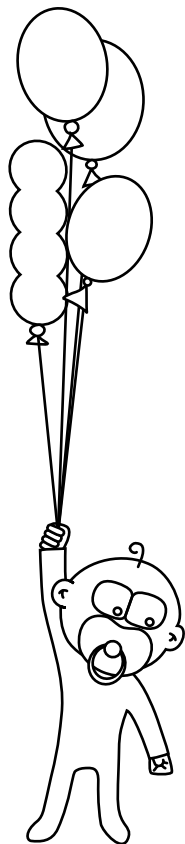
Co nám teď trochu dělá těžkou hlavu, je „trojúhelník o dvou stranách“, jak tomu říká Markétka. Jsme tři, ale oba se doma soustředujeme na Barborku a mnoho času ani sil okolo nezbyvá. Kolegové u oběda měli blbě řeči na téma „proč bys nešel večer na drink, manželku máš hotovou za deset minut a seš volnej“. Pitomci (svobodní, zazobaní, pubertální). Navrát rovnováhy, energie a intimity nemůže být nikdy hotovej. Jak jste na tom vy, o půl roku napřed? Tuším, že taky asi žádná sláva. Humor jsme ještě neztratili, tak snad nám pomůže - jako mnohdy dřív.

Dost už stěžování. Přemýšlel jsem, co všechno bych si musel dopřávat, abych byl jako svobodný mládenec tak šťastný, jako jsem teď. Vyšlo mi, že by to bylo (přinejmenším finančně) asi o patnáct procent náročnější než rodina :-).

S tím se loučím a těším se na odpověď.

Pac a pusu.

Šimon

KŘEŠŤAN MUSÍ BÝT K MOCI KRITICKÝ!

O. Richterová

Dr. Paul Oestreicher se narodil roku 1931 v Německu. Zažil v Berlíně tzv. Křišťálovou noc, a když mu bylo osm let, emigrovali s ním rodiče, kteří byli křesťané židovského původu, na Nový Zéland. Byl mimo jiné hlavním představeným katedrály v Coventry a v letech 1986-1998 ředitelem tamního Centra pro smíření mezi národy (které vedlo ke vzniku Společnosti kříže z hřebů). Po skončení studené války se nadále angažuje za mír a lidská práva, podobně, jako když byl předsedou britské sekce Amnesty International. S Dr. Oestreichem jsem se setkala v listopadu 2008 v Lidicích a následující otázky jsem mu posílala několikrát, protože se v současné době intenzivně věnuje mírně nepokojů v Gaze. Jak ale vidíte, nakonec Bratrstvu odpověděl.

Paul Oestreicher s autorkou rozhovoru

Co jste studoval?

Nejprve politologii na Novém Zélandu. Už tehdy jsem se jakožto křesťan chtěl věnovat hnutí za mír a lidským právům. Diplomku jsem psal o hnutí pacifistů, odmítačů války z důvodů svědomí, na Novém Zélandě během druhé světové války. Mě samotného velmi ovlivnili mí rodiče, kvakeři, a odmítl jsem sloužit na vojně. Jako student jsem vstoupil do Anglikánské církve a brzy následovalo rozhodnutí stát se po dokončení po-

litologie farářem. Začínala studená válka, bojovalo se v Koreji. Chtěl jsem porozumět komunismu a najít způsob mírumilovné koexistence, předejít jaderné válce.

Jak jste se dostal do Evropy?

R. 1955 jsem pokračoval ve studiích v Německu, v Bonnu. Mým učitelem byl Helmut Gollwitzer, který se za války angažoval v odboji proti Hitlerovi. Byl také zajatcem v Rusku, což ho vedlo k důkladnému studiu marxismu-leninismu. V dialogu křesťanů a komunistů hrál H. Gollwitzer velmi významnou roli. V Bonnu jsem nabyl přesvědčení, že hlubší porozumění Východu a Západu je strašně důležité, a několikrát jsem navštívil DDR. Brzy jsem poznal, že tamní stalinistický systém neodpovídá Marxovým představám. Doufal jsem ale, že ho lze změnit na lidštější druh socialismu. Nemyslel jsem si totiž, že by západní kapitalismus byl spravedlivý společenský model. Doufal jsem tehdy, že je možné žít v křesťanské socialistické společnosti, která by byla svobodná i spravedlivá. Nikdy ale nikde neexistovala. R. 1957 jsem se přestěhoval do Anglie, abych se stal anglikánským knězem. Ordínován jsem byl r. 1960 a jako pomocný farář jsem působil v jedné londýnské dělnické farnosti. Tamní farář býval členem komunistické strany, ale vystoupil po sovětské invazi do Maďarska r. 1956. Pak jsem pracoval v BBC, dělal jsem programy o církvi a společnosti. Naučil jsem se tam, jak důležitá je dobrá komunikace.

Zužítkoval jste jako farář nějak studia politologie?

Ano, v r. 1964 začal můj skutečný životní úkol, který spojoval politiku i teologii. Britská rada církví (místní ekvivalent Světové rady církví, jejími členy byla většina britských církví) mě požádala, abych založil oddělení zabývající se vztahy mezi Vých-

chodem a Západem, podporující vzájemné porozumění a spolupráci mezi církvemi v Británii a východní Evropě. Za studené války to byl nelehký a občas i nebezpečný úkol. Moje „farnost“ nyní sahala od východní části Berlína k Vladivostoku.

Proč jste se zapojil do Křesťanské mírové konference (KMK)?

Pražská KMK byla jednou z důležitých možností, jak navazovat kontakt s církvemi ve východní Evropě. Její zakladatel, prof. Hromádka (J.L.Hromádka na pranýři? L.Hejdiček, Křesťanská revue 7/99), se vrátil z USA s přesvědčením, že křesťané a komunisté mohou a mají společně vytvořit spravedlivější společnost. KMK bylo fórum ukazující tuto spolupráci způsobem, který neohrožoval sovětský režim vládoucí východní Evropě. Od začátku měla v KMK největší vliv ruská pravoslavná církev, kterou měla zcela pod palcem sovětská vláda a tajné služby.

Jak KMK fungovala? Říkal jste, že tam vždycky byl alespoň jeden donašeč. Dalo se pak vůbec o něčem mluvit?

Západní církve do KMK nevstupovaly přímo, ale skrz jednotlivé významné lidi, kteří věřili, že dialog je potřebný a teologicky opodstatněný. Byl jsem dokonce zvolen, abych zastupoval Británii v jedné pracovní skupině na zasedání KMK r. 1964. Věřil jsem v sílu dialogu, ale nehodlal jsem beze všeho akceptovat východní „mírovou propagandu“, stejně jako jsem nepřijímal západní „propagandu svobody“. Na obou stranách jsem představoval kritický element. Angažoval jsem se v (západní) kampani za jaderné odzbrojení, která tvrdě kritizovala politiku NATO. I na KMK byl můj kritický hlas slyšet, z čehož někteří Rusové vyvodili, že asi jsem u tajných služeb – podobně jako někteří z nich byli agenti KGB.

Ta má dvojí role byla patrná i ze solidarity, kterou jsem projevoval pronásledovaným křesťanům i nekřesťanům. Podporoval jsem dialog s přívrženci komunismu i předsta-

víteli komunistických vlád, ale i s odpůrci socialismu. Vidět to bylo na mé aktivitě v Amnesty, která se angažuje za lidská práva a propuštění politických vězňů na celém světě. V letech 1975–79 jsem předsedal britské AI.

Bylo možné zároveň se přátelit s disidenty a účastnit se KMK?

V květnu 1968 mě představitel ruské pravoslavné církve, metropolita Nikodém, donutil odstoupit. Jeho k tomu samozřejmě také donutili, nebylo v tom osobní nepřátelství. Zemřel r. 1977 a já dostal speciální povolení zúčastnit se jeho pohřbu v Leningradu. Jinak jsem po konci pražského jara víza do SSSR a ČSSR nedostával. Po invazi také většina mých západních přátel odešla z KMK, která se dostala pod ještě přísnější státní dohled. J. Hromádkovi ten vývoj zlomil srdce, rezignoval na svou funkci a zemřel. Slávek Ondra, můj přítel a generální tajemník KMK, byl propuštěn.

Od té doby jsem byl plně na straně pronásledovaných. Jednou se mi podařilo přelstít tajné služby a navštívit své české přátele včetně Jiřího Hájka, bývalého Dubčeka ministra zahraničí, který byl v domácím vězení.

Tuto pololegální roli jsem měl i v boji proti jihoafrickému apartheidu, který padl přibližně ve stejnou dobu jako stalinismus ve východní Evropě.

Jak na to všechno vzpomínáte?

Podílet se na šíření míru, protestovat proti jaderným zbraním na Východě i Západě, stavět se proti demonizaci „těch druhých“ a zároveň se brát za lidská práva kdekoli na světě byla obrovská výzva. I nadále jsem přesvědčený, že křesťanství po nás chce, abychom respektovali – ba milovali – všechny, přátele i nepřátele. To je jádro dialogu. Zároveň je ale nutné říkat pravdu těm, kdo jsou u moci. I proto k nim církev Ježíše Krista vždycky musí být solidárně kritická. ■

Větrný mlýn Kuželov

V krajině drsné a krásné, plné chráněných rostlin a nádherných přírodních zákoutí a kopců, v místech, kde je těžké sehnat práci a všude je odtamtud daleko, žijí dobří a srdeční lidé a pijí dobrou a silnou slivovici a víno lahodné chuti.

Divoké orchideje a petrklíče, jsme v chráněné krajinné oblasti

Z vlaku vystoupíme v Javorníku nad Veličkou ve Východomoravském seniorátu a sejdem se po nedávno nově vyasfaltovaném chodníčku na kraj vesnice. Cestou můjme tabuli informující o chráněných rostlinách a živočiších, které v okolí rostou a žijí. Budeme-li mít štěstí a pojedeme v tu správnou dobu, tak úplně stejné divoké orchideje, které jsou vyfocené na té tabuli, uvidíme růst i na loučce za ní. Dějá vu. Široká asfaltka nás přivede do vesnice k hlavní cestě, podél níž jsou těsně vedle sebe vystaveny rodinné domky tak, jak je to na jižní Moravě obvyklé. Mijíme hospodu i samoobsluhu, spoustu vrat vedoucích na zahrádky a dvorky domů a vycházíme směr Filipovské údolí. Tady se v zimě lyžuje

(je tu i lyžařský vlek) a v létě je tahle oáza mezi stromy oblíbeným místem místních i turistů. V chatě s restaurací vydechneme a občerstvíme se a můžeme vyrazit dál na kopec a po turistických značkách projít kus Bílých Karpat... V okolí Javorníka je spousta obstarávaných políček a kolem nich louky s lesy, jež jsou na jaře plné sněženek i veselých petrklíčů.

V tolerančním kostele s kancionály psanými švabachem

Cesta zpátky do Javorníka uteče rychle (jak už to tak z kopce bývá), na nejbližším mostku přes říčku Veličku přejdeme doprava a dostaneme se k evangelickému kostelu postavený v letech 1782-1783, kde se ještě při bohoslužbách zpívá z tradičních kancionálů psaných švabachem. Každá rodina tu má svoje lavice, ve kterých sedává snad už po staletí. Za zmínku určitě stojí i to, že Javorník je působištěm zpívajícího evangelického faráře Pepíka Hurty. Vedle kostela stojí i fara a ještě kousek dál zvonice z roku 1733. Stojí

na bývalém hřbitově. Nedaleko odsud jsou i Kopánky, soubor lidových staveb, z nichž některé jsou opraveny do staré podoby domků z kotovic, to vše ve stráni nad potokem.

Folklor skoro na denním pořádku

Javorničani, podobně jako obyvatelé okolních vesnic, mají hned několik možností v roce, kdy si obléknout tradiční lidový kroj. Jsou jimi martinské hody, krojový ples nebo fašanek, tradicí jsou i konfirmace v krojích. Folkloru si ale mohou užít i návštěvníci, naplánujete-li si cestu do téhle oblasti v létě, rozhodně byste měli navštívit Horňácké slavnosti, festival ve vedlejší Velké nad Veličkou doprovázený krom vystoupení různých folk-

lorních souborů také jarmakem (trh). „Horňácké“ se konají ve druhé polovině července a v srpnu jsou tam i jednodenní Ozvěny Horňácka. V Javorníku bývá v červenci Javornické zpívání. Jenom pár kilometrů od Javorníka je také Kuželov s větrným mlýnem, který si možná pamatujete z pohádky O statečném kováři s nádhernými výhledy do daleka.

Co stojí za to vidět?

Chráněné roubené seníky
Kopánky s tradičnímu usedlostmi drobných rolníků a bezzemků
Vinné sklepy (v nedaleké Blatnici pod sv. Antonínkem a okolí)
Horňácké slavnosti, Ozvěny Horňácka ■

Buď hříšník a hřeš směle, ale ještě (tajenka) v Kristu.

Martin Luther (1483-1546)

POMŮCKA: AMDO MASORA	PROVINCIE TIBETU	ČÍNSKY CESTA	BRATŘSTVO	CENNÁ ZNÁMKA	2. ČÁST TAJENKY	VYSAZENÁ SKUPINA STROMŮ	ZN. DRASLÍKU	HUDEBNÍ FORMA	ANG. DĚLAT	SOUHLAS
INICIÁLY REŽ. TAR- KOVSKÉHO			SOUSTAVA VODOPÁDŮ NENÁ- ROČNÉ							
SYSTÉM POZNÁMEK V TÓRE							PŘÍTEL POTTERA			
POTVRZENÍ							ZN. JÓDU ZÁJMENO		ZN. KYSLÍKU ZBYTEČNÉ	
NÁSTUPCE EUROTELU (PÍSMENO)		ANGLICKY RUDÝ OBDOBÍ PRVOHOR				HEBREJ. "M" JESKYNĚ				LOVECKÝ PES
BRATŘSTVO	EXPERI- MENTY SYČENÍ							INIC. KNĚZE OPASKA TAVENÉ ŽELEZO		
SDRUŽENÍ EVANG. MLÁDEŽE				INICIÁLY ZPĚVÁKA LENNONA			JARMARK ZN. TITANU			
SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO				LITURGICKÝ ODĚV ČESKY "λ"						
1. ČÁST TAJENKY					E					

Řešení z č. 2: Když nastoupíš do špatného vlaku, nemá smysl běžet chodbou v opačném směru. Dietrich Bonhoeffer

JEŽÍŠ JE NORMÁLNÍ

Jan Hrudka

Film pokládá otázky, kde skutečně končí hranice svobody a začíná manipulace. Do jaké míry je sedmileté dítě schopné tyto impulsy rozlišovat. Jakou stopu to na něm zanechá. Stane se ateistou, věřícím nebo fanatikem. Bude mít v dospělosti šanci se se svou minulostí vyrovnat podobně jako režisérka dokumentu Tereza Nvotová touto svojí prvotinou? Neklade si za cíl odpovídat na složité otázky víry a dětské psychologie. Začínající dokumentaristka chce otevřít dveře další diskusi a do děje téměř nevstupuje. Většina záběrů, zejména z Konference víry a ohně, je nesmírně výmluvná a přímý komentář nevyžaduje. Věřící tu freneticky zpívají oslavné písně o Ježíšovi a společně se modlí; výstupy jejich pastorů připomínají cosi mezi exhibicí popových ikon a slizkostí obchodních cestujících. Zruďnější jsou záběry z přidruženého dětského koutku, kde mají ratolesti věřících vlastní lektorku: komunikuje s nimi podobným stylem, opět se snahou se jim přiblížit prostřednictvím jednoduché mladistvé mluvy a používání teenagersky zabarvených výrazů. Děti mátožně hledí na pastorku, která je častuje větami „Ježíš je borec borců“, a nejnaděšenější je v okamžiku, kdy se zdeptané zhroutí v slzách na zem. Tady už jednání sekty zavání manipulací a týráním. Cenné je to, co si film *Ježíš je normální* vetkl do podtitulu. Pohled zevnitř, tedy zobrazení světa svérázného společenství. Díky osobní zkušenosti se režisérce podařilo natočit pozoruhodné, velmi působivé záběry zvenitř komunity, která slučuje radikální víru s líbivou prezentací. Ve scénách zachycujících prostředí, atmosféru i působení kazatele, je film nejsilnější, ale o moc víc než tyto záběry nenabízí. Chybí mu názor a režisérka to často nedokáže ukočirovat. Na setkání s bývalou třídou a bývalým učitelem si častěji kouše nehty, nedá proudu názorů svých spolužáků směr a nedokáže se vymezit vůči učitelovým žvástům o tom, že Beatles jsou satanisté a že je učil kreacionismus i Darwinovu teorii, protože „nikdo přece nikdy nedokázal, že by měl Darwin pravdu“. Nejvíce dokument postrádá komunikaci s objekty zájmu; ti jsou jen pozorováni ve svém umělém světě, režisérka se ale ani jednou nepokusí je konfrontovat s pohledem zvenčí. S tím, jak je nejspíš bude vnímat většina diváků - jako pomatené stádo vykřikující věty o tom, že Ježíš je borec a bůh je náš táta. Chybí i víc fakt nebo názory odborníků, téma filmu zůstává neukotvené a bez souvislostí. A mně jakožto křesťanovi v celém dokumentu nejvíce chybí Kristus.

Ježíš je normální
režie: tereza Nvotová
ČR,
2008

Za sedmero horami a sedmero řekami je vesnice Paszab. A v té vesnici je dům. A v domě veselo. Jeden mlátí do bandasky, druhý hraje do rytmu „na pusu“... a zpívá se a brnká a chvílemi též tančí v tempu divokých cikánských tradic. Dá se něco takového „vyvážet“ a provozovat na koncertních pódiích, například v pražském Rock Café? Těžká otázka. Jisté je, že už se jedná o jiný zážitek, než kdyby se člověk octl na východě Maďarska a měl možnost přihlížet, jak zde plyne každodenní život. Zdá se ale, že se místní romské kapele Parno Graszt (v překladu „bílý kůň“) daří vystihnout onu vzácnou rovnováhu úcty ke svým kořenům bez nějaké křečovitě snahy o „turistickou těžbu“ z exhibicionisticky představovaného folklóru. Jak kapela sama tvrdí, hraje prostě stejně jako doma, bez přetvářky. A jak je vidět, publikum – jakož i hudební kritika nešetřící oceněními – si toho dokáže patřičně vážít. Stejně platí pro Cimbali Band, maďarské seskupení, které se ve své tvorbě soustředí především na lidovou hudbu Sedmíhradska v dnešním Rumunsku – i když v tomto případě už nejde o „živelnou“ produkci domácích kousků, ale více o vzdělané muzikanty citlivě přistupující k hudebnímu materiálu z určité oblasti. Ve svém novém albu Feketetó (maďarský název pro rumunskou vesnici Negreni) se Cimbali Band pokusili posluchačům přinést hudební složku toho, co se každoročně v Negreni odehrává – třídní trh se zbožím všeho druhu, od keramiky po dobytek. Kapela, již dominuje cimbal a akordeon (ale své si vyříká i nadaný mladý houslista a nechybí ani violy, kytara, darbuka a kontrabas) vystoupila v Rock Café společně s Parno Graszt. Zatímco textům Parno Graszt by rozuměl hlavně posluchač ovládající romštinu mluvenou v Maďarsku, Cimbali Band krásně zrcadlí realitu dnešního Sedmíhradska – z úst zpěvačky i ostatních vokalistů zazněly kousky jak v jazyce maďarském, tak i rumunském. S úderem desáté hodiny je v Rock Café nutno hudební produkci ukončit. Pověstná výdrž romských muzikantů se ale nezapřela a Parno Graszt, jichž se toto nemilosrdné utnutí týkalo, pokračovali v klubových křesilkách místních prostor bez nazvučení ještě hodnou chvílí, za nadšené podpory zúčastněných.

28. 1. 2009,
Rock Cafe,
Praha.
www.
parnograszt.
hu, www.
myspace.
com/
cimbaliand

STRÍPKY Z KULTURY

Olcha Richterová

„I když si Člověk bez osudu, Libáš jako Bůh...“ šeptají si po valentýnsku lidé v českomoravskoslezských kinech, zatímco Zamílovaná zvířata radši tančí Valčík s Bašírem nebo poslouchají Pohádky na dobrou noc a nezadaní rovnou hledají Nouzový východ. Glen Hansard a Markéta Irglová se rozešli. Novináři a publicisté Ivan Medek, Erik Tabery a Milan Slezák dostali Cenu Ferdinanda Peroutky. V Praze náhle zemřel architekt Jan Kaplický, zakladatel londýnského ateliéru Future Systems; navrhl například Media Centre na londýnské Lord's Cricket Ground nebo Selfridges Building v Birminghamu. V Bruselu byla očekávána, odhalena, obdivována, diskutována, omlouvána a diplomaticky žehlena plastika Davida Černého Entropa. „Dílo sjednotilo Evropu v kolektivním selhání smyslu pro humor,“ rýpý si po anglicku noviny Financial Times. Pražské trio Sunflower Caravan vydává svou první desku. Líbezným titulkem „Križe zasáhla i modelky“ přidávají svou trošku do mlýna finančnického humbuku Lidové noviny. Umělecká skupina Ztohoven, která v červnu 2007 pronikla do vysílání ČT a na v rámci pořadu Panorama odvysílala jaderný výbuch, stane znovu před soudem; za šíření poplašné zprávy jim hrozí až 3 roky vězení.

VYUŽÍVANÝ AZYLOVÝ DŮM V PRAZE USTOUPÍ ŠKOLCE

Zastupitelé městské části Praha 11 se rozhodli zavřít Azylový dům pro matky s dětmi na Jižním Městě. Loni na podzim mu vypověděli smlouvu o pronájmu prostor, což de facto vede k ukončení jeho činnosti. Důvodem je nedostatek místa v mateřských školách v obvodu. Z azylového domu tedy má být mateřská škola. Že děti v městském obvodu přibývá, se ví. Ale že služby azylového domu využívá i spousta lidí v krajní životní situaci, se ví taky. Radní si zřejmě hodili mincí. Buď budou mít svoje místo na hraní děti často zaměstnaných rodičů, nebo budou mít kam složit hlavu dospělí se svými ratolestmi, kteří jí by jinak byli bezdomovci. Ať už padla panna nebo orel, zastupitelé počítají se školkou. Podle vyhlášky o mateřských školách však areál nynějšího azylového domu jako objekt školky nevyhovuje. A podle odhadů by přestavba objektu z azylového domu vyšla na deset milionů korun – tedy stejnou částku, jaká byla před lety vydána na přestavbu nevyužívané školky v azylový dům. Trochu Kocourkov, což? Je zvláštní, že se v celé městské části Praha 11 nenajde nějaký nevyužívaný dům pro školkou tak, aby se nemuselo rušit a ničit to, co už funguje a pomáhá.

BISKUP, KTERÝ POPÍRÁ HOLOCAUST, BYL ZNOVU PŘIJAT DO CÍRKVE

Rozruch nejen v řadách katolíků a Židů vyvolalo rozhodnutí papeže Benedikta XVI. o zrušení exkomunikace britského biskupa Richarda Williamsona. Ten totiž ve švédské televizi uvedl, že nevěří, že existovaly plynové komory. Papež se o jeho výroku dozvěděl až po vydání deketu a od té doby má plné ruce práce s uklidňováním rozhořčených Židů i veřejnosti. Podle papeže katolíci o existenci a zhoubnosti plynových komor ví, a budou se vždy snažit, aby tato vzpomínka na hrozby nenávisti nikdy nezanikla. Na důkaz dobrých vztahů podnikne hlava katolické církve v květnu návštěvu Izraele.

ZA NEPROZRAZENÍ ZDROJE DOSTALA NOVINÁŘKA POKUTU

Novinářka Sabina Slonková musí zaplatit pokutu 20 tisíc korun za to, že neprozradila totožnost svého zdroje. Redakce Aktuálně.cz, v níž Sabina Slonková pracuje, se za novinářku postavila a dle slov svého šéfredaktora pokutu zaplatí za ni. Podle tiskového zákona novináři disponují právem chránit svůj zdroj. O bezpečnost země v kauze předání nahrávky dvou vlivných mužů před prezidentskou volnou zřejmě nešlo, proč tedy ta nutnost znát zdroj podpořená soudním verdiktem? Co svoboda slova, jeden z pilířů demokracie?

PÁTKU TŘINÁCTÉHO SE BOJÍ I DOPRAVÁCI

Nakolik jsou Češi pověřivý národ, ukazují i policejní statistiky. V uplynulých letech připadlo vždy na pátek třináctého více dopravních nehod než v pátky s jiným datem v kalendáři. Čím to asi je? V médiích se spekuluje, že na vině jsou pověry. Lidé se více obávají, že se něco stane, a mnozí pro jistotu ani neopouštějí se svým čtyřkolým miláčkem garáž. Jenže právě rozržitost a očekávání onoho něčeho neurčitěho špatného prý působí tuhle paseku. Perpetuum mobile se rozeběhlo. Jaké štěstí mají ti, kdo si neplivou do ruky, když přes cestu přejde černá kočka nebo rozevřou v domě deštník. Teď už se jen rozumně vyhnout těm ostatním a jsme v suchu. 13. února stejně jako 13. března. Hodně zdar!

Zdroje: <http://eman.evangelnet.cz/protestant/#4>, <http://titera.blog.respekt.cz/clanok-67719.html>, lidovky.cz, respekt.cz, ct24.cz, policie.cz

Z CENTRA

COM se začíná usilovněji zabývat přípravou Sjezdu. Pokud máte nějaké připomínky, nápady, přání či stížnosti, co se týkají organizace a programu Sjezdu, napište na Oddělení mládeže mladez@evangnet.cz

ZE SENIORÁTŮ

13.–15. 3. jsou seniorátní dny Libereckého seniorátu v Liberci, téma: „zločin a trest“.

21. 3. Jimramov: SOM poličského seniorátu připravuje jarní setkání. Těšit se můžete na divadlo z dílny čáslavské mládeže a teologickou přednášku br. faráře Davida Sedláčka.

4. 4. Som cup - turnaj ve florbale. Od 14:00 do 19:00 v Brně.

24. – 26. 4. Ústecká mládež připravila jarní akci BioŠpek. Ekologicko-Industriální téma nás zavedlo do okolí Mostu, kde se také tato akce uskuteční.

24.–26. 4. SeDM - Seniorátní dny mládeže Královhradeckého a Chrudimského seniorátu.

24. – 26. 4. Jarní školka Brněnské mládeže - Znojmo.

24.–26.4. Jihočeské seniorátní dny mládeže v Soběslavi. Téma hlavní přednášky: „Komunikace - trocha teorie a více akce“. Host: Martin Čech.

24.–26. 4. se v Poděbradech po dlouhých pěti letech znovu setkají mládeže pražského a poděbradského seniorátu na společných seniorátních dnech. Jako téma si zvolili „Svítání na lepší zítřky“. Setkání se bude týkat křesťanské naděje a to z různých úhlů a s různými hosty. Program je vyloženě našlapaný, ale bez vás to nepůjde, takže určitě přijedte!

30. 4. –3. 5. sportovní setkání s fotbalovým turnajem Horácké mládeže v Horních Vilémovicích.

Srdečně vás zveme na divadelní vystoupení „HAD... Bojiš se, vid'?"- tématem je tentokrát strach. Hraje ABAKUK (čáslavská mládež) a těšit se můžete na divadlo, vlastní hudbu a filmy. Vystoupíme vícekrát:

- 22.3. v 15:00 Olomouc (Blahoslavova 916)

- 29.3. v 16:00 Brno I. (Opletalova 600)

- 1.4. v 19:30 Praha Nusle (Žateckých 1169)

Několik slov o představení a fotografie: <http://caslav.evangnet.cz/2008.html>

Více informací naleznete na webech mládeží jednotlivých seniorátů.

Rozcestník: <http://www.evangnet.cz/cce/mladeze>

VE DNECH 13.-25.4.2009 PROBĚHNE OPĚT BIENÁLE PRO DIAKONII. PRODEJNÍ VÝSTAVA DĚL DOMÁCÍCH I ZAHRANIČNÍCH VÝTVARNÍKŮ S DOPROVODNÝMI PROGRAMY, KONCERTY ATD.

PROGRAM NAJDETE NA WWW.BIENALEPRODIAKONII.CZ

POZVÁNÍ DO FLOSSENBÜRGU 24. – 30. 7. 2009

Opět se bude konat mezinárodní setkání mládeže v bavorském Flossenbürgu kde v letech 1938-1945 byl koncentrační tábor. V dubnu 1945 tam byl popraven evangelický teolog Dietrich Bonhoeffer. Především tábor sloužil těžbě žuly určené pro okázalé stavební projekty hitlerovského Německa.

Připojte-li se k české skupině, v níž má být přibližně deset lidí starých 16-26 let, čeká vás týden prázdninového programu zaměřeného na pohled do dějin hitlerovského teroru, především však na rozhovory s pamětníky – lidmi, kteří koncentrák přežili. Budou mezi nimi i Češi.

Poznáte areál bývalého tábora, kde předloni byla otevřena velká stálá expozice. Zúčastníte se putování do dalších míst v regionu, kde byly pobočné tábory Flossenbürgu. Celkem bude účastníků z několika zemí kolem stovky. Znalost němčiny vítána, ale není podmínkou.

Přihlašte se u mě do konce května. Více informací na adresách zarskamonika@seznam.cz, www.jugendhaus-neukirchen.de, www.flossenbuerg-ej-oberfranken.de.

Monika Žárská

PŘIPRATE CESTU... PREPARE THE WAY (ISA 40:3)

Brandýs nad Labem: 1. - 5.července 2009

Mezinárodní brigáda mládeže s mírnou dávkou angličtiny

Sbor ČCE v Brandýse nad Labem zve mládež od 12 do 40 na letní brigádu.

Budeme při ní upravovat areál okolo fary. Kromě práce chystáme společný program, koupání, promítání, zpívání. Jednáme s partnerským sborem v

Independence, MI o vyslání několika amerických brigádníků. Stravu a jednoduché přenocování zajišťuje sbor v Brandýse. Práci vede staršovstvo sboru, program spolu s účastníky brigády koordinuje Petr Sláma. Spacáky, karimatky a hudební nástroje si vezmete s sebou.

Začátek bude 30.června večer, konec po bohoslužbách a oběd 5.7.

Počet brigádnických míst bude omezen.

Přihlásit se můžete do 20.května 2009 na email : brigada.brandys@seznam.cz.

Těšte se.

VÁŽENÍ PŘEDPLATITELÉ,

s tímto číslem Vám zasíláme proformafakturu jako podklad pro zaplacení ročního předplatného. Sborům zašleme proforma prostřednictvím sborové zásilky. Platbu lze provést převodem na účet, nebo složenkou na poště. Sbory po zaplacení obdrží fakturu, daňový doklad.

Ostatní předplatitelé pouze na vyžádání. Důležité je u platby uvést jako variabilní symbol číslo vaší proformafaktury. Částka ročního předplatného je 200,- Kč. U zahraničních předplatitelů ještě účtujeme 200,- Kč poštovné.

BRATRSTVO

roč. 50/2009
číslo 3

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přídělené registrační číslo MK ČR 5092.